

PROJEKT

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr ...
Rady Gminy Sułoszowa
z dnia .....

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
GMINY SUŁOSZOWA
NA LATA 2022-2027**

SPIS TREŚCI

WSTĘP	- 2
1. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU	- 3
2. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE	- 4
3. ANALIZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE SUŁOSZOWA	- 6
4. ANALIZA SWOT	- 16
5. ZASOBY INSTYTUCJONALNE	- 18
6. ADRESACI PROGRAMU	- 19
7. CELE I DZIAŁANIA PROGRAMU	- 20
8. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	- 25
9. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU	- 26
10. FINANSOWANIE PROGRAMU	- 27
11. PODSUMOWANIE I WNIOSKI	- 28
12. SPIS WYKRESÓW	- 29
13. SPIS TABEL	- 29

WSTĘP

Rodzina jest podstawową jednostką społeczną oraz najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka. Rodzina kształtuje osobowość oraz system wartości. Więzy łączące członków rodziny powinny być trwałe oraz powinny opierać się na wzajemnym zaufaniu i poczuciu bezpieczeństwa. Jednym z zadań Państwa jest ochrona rodziny przez zagrożeniami, w tym przez przemocą ze strony najbliższych osób. Rodziny dotknięte zjawiskiem przemocy pozostają w trudnej sytuacji społecznej, ważne jest zatem udzielenie im szczególnej pomocy.

Przemoc w rodzinie jest poważnym problemem stanowiącym duże zagrożenie dla rodziny i jej członków. Przemoc domowa jest to problem społeczny, który niszczy system rodziny, odbierając poczucie bezpieczeństwa, stabilności oraz możliwości prawidłowego rozwoju. Podczas występowania przemocy w rodzinie naruszane są podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia, zdrowia i poszanowania godności osobistej.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (Dz. U. z 2021 poz. 1249) przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

W związku z powyższym niezbędne jest podejmowanie działań mających na celu zminimalizowanie zjawiska przemocy. Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do głównych zadań Gminy należy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

1. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Obowiązek opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Sułoszowa na lata 2022-2027 wynika z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021r. poz. 1249) według którego do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Program pozostaje w zgodności ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sułoszowa na lata 2021-2027 oraz Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021.

Poniżej przedstawione zostały ustawy i rozporządzenia dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021r. poz. 1249),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021r. poz. 2268 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021r. poz. 1119),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020r. poz. 2050),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020r. poz. 1359),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2021r. poz. 2345),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 199r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2021r. poz. 534),
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021r. poz. 1805),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie Procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011r. nr 209 poz. 1245),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samo rządzeni gminnym (Dz. U. z 2022r. poz. 559),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020r. poz. 2050).

2. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Według definicji zawartej w art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przemoc to *„Jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt. 1 (członek rodziny – osoba najbliższa w rozumieniu art. 15 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny, a także inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym i psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”*.

Zjawisko przemocy występuje we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej. Przemoc jest demonstracją siły i chęcią przejęcia kontroli nad drugą osobą, powoduje u ofiary niską samoocenę, poczucie bezsilności i bezradności, ciągły niepokój, depresję oraz choroby związane ze stresem. Dla dzieci doznających lub będących świadkami przemocy jej skutki są nieodwracalne i mogą objawiać się dopiero w życiu dorosłym. Wyróżnia się następujące formy przemocy: fizyczna, psychiczna, seksualna, ekonomiczna, zaniedbanie. **Przemoc fizyczna** jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np.: popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, itp. **Przemoc psychiczna** zawiera przymus i groźby np.: obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, grożenie, itp.. Przemoc psychiczna jest najczęstszą formą przemocy i jest trudna do udowodnienia. **Przemoc seksualna** polega na zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu. **Przemoc ekonomiczna** wiąże się celowym niszczeniem czyjejs własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. **Zaniedbanie** jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np.: nie dawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, itp.

Fazy cyklu przemocy domowej

Przemoc domowa nie jest zjawiskiem jednorazowym. Cykle przemocy, z punktu widzenia prawa i psychologii, mogą trwać latami i bez podjęcia prób działania, każdy kolejny może mieć charakter coraz brutalniejszy bądź bardziej wyrafinowany. Cykl przemocy składa się z powtarzających się faz:

Faza narastającego napięcia jest to początek cyklu, który charakteryzuje się wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych. Na tym etapie dochodzi do rozmaitych incydentów takich jak np. przejawy zazdrości, gniewu, kontrolowanie członków rodziny, używanie obraźliwych słów, poniżanie bliskiej osoby. Osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc, jest stale spięta, zdenerwowana, poirytowana, a złą energię i swoje złe emocje wyładowuje na osobie bliskiej.

Faza ostrej przemocy jest to faza, w której napięcie, które od pewnego czasu narastało znajduje upust, następuje wybuch gniewu i wyładowania agresji. Zachowanie sprawcy przemocy staje się nieprzewidywalne, gwałtowne, często nie panuje nad sobą i wpada w szal. Wybuchy gniewu i agresji wywołują drobności. Wraz z ustaniem ataku przemocy ofiara znajduje się w stanie szoku, nie chce uwierzyć w to co się stało. Pojawia się u niej przerażenie, bezradność, poczucie wstydu a także złość.

Faza miodowego miesiąca jest to faza skruchy ze strony sprawcy. Sprawca wie, że przekroczył pewne granice, których nie powinien. Agresor usprawiedliwia swoje zachowanie, okazuje żal z powodu tego co się stało i przysięga, że to już się więcej nie powtórzy. Poprzez takie zachowanie sprawcy ofiara zaczyna mocno wierzyć, że jednak osoba ta się zmieniła bo z całych sił pragnie, żeby tak właśnie było. Niestety faza miesiąca miodowego jednak mija i w niedalekiej przyszłości znów pojawia się faza napięcia.

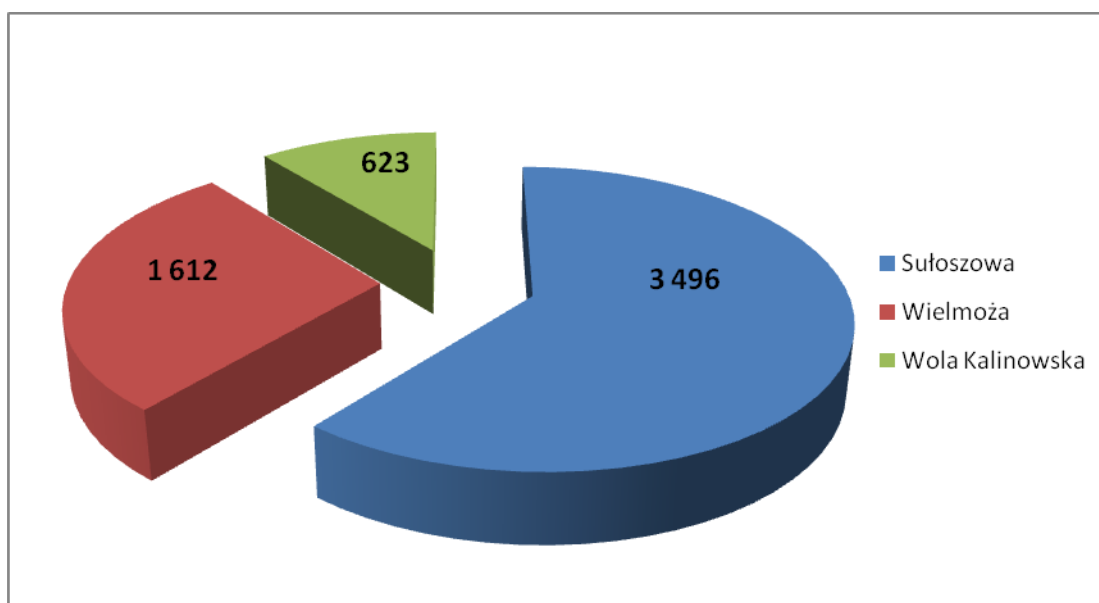
Owe cykle przemocy mogą trwać przez wiele lat, przy czym zwykle fazy miesiąca miodowego są coraz krótsze. Po pewnym czasie faza miesiąca miodowego znika całkowicie i zostają tylko dwie pozostałe fazy.

3. ANALIZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE SUŁOSZOWA

Problem przemocy w rodzinie występujący na terenie Gminy Sułoszowa scharakteryzowano na podstawie danych statystycznych pochodzących ze sprawozdań z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w poszczególnych latach, ze sprawozdań dotyczących działalności Zespołu Interdyscyplinarnego, Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sułoszowa oraz badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących na terenie gminy placówkach oświatowych.

Gmina Sułoszowa liczy 5 731 mieszkańców, dane na 31 grudnia 2021r. W skład Gminy wchodzi następujące miejscowości: Sułoszowa – 3 496 mieszkańców, Wielmoża – 1 612 mieszkańców oraz Wola Kalinowska – 623 mieszkańców.

Wykres 1. Liczba mieszkańców Gminy Sułoszowa z podziałem na poszczególne miejscowości.

Źródło: dane z Urzędu Gminy Sułoszowa.

Ważną rolę w procesie przeciwdziałania przemocy w rodzinie odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wybrane dane dotyczące działalności GKRPA w Sułoszowej przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 1. Liczba wniosków skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

zakres danych	2019	2020	2021
liczba wniosków	16	3	8
w tym: wnioski związane z przemocą w rodzinie	12	3	4

Źródło: dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sułoszowej.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sułoszowej wynika, że w roku 2019 wpłynęło 16 wniosków w sprawie leczenia osoby z problemem alkoholowym, z tego 12 wniosków związanych było z przemocą w rodzinie.

W roku 2020 wpłynęło jedynie 3 wnioski o wszczęcie postępowania zmierzającego do leczenia z powodu nadużywania alkoholu, wszystkie związane były z przemocą w rodzinie. Natomiast w roku 2021 do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 8 wniosków, z czego 4 związane były z przemocą w rodzinie.

Tabela 2. Działania podjęte w gminie przez GKRPA w latach 2019-2021 w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie

zakres danych	2019	2020	2021
liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	5	4	2
liczba sprawców przemocy w rodzinie, przeciwko którym GKRPA złożyła zawiadomienie do prokuratury o przestępstwie	0	0	0

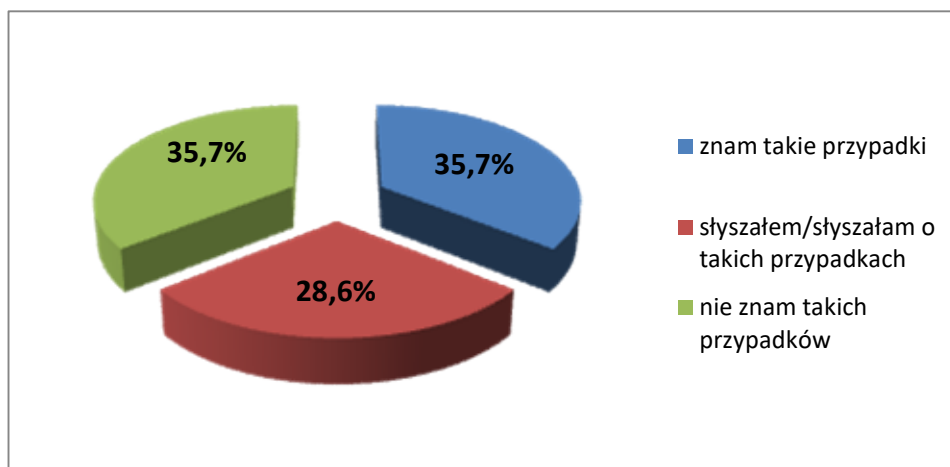
Źródło: dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sułoszowej.

Jeśli chodzi o działalność w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, to w analizowanym okresie GKRPA w Sułoszowej kontaktowała się z 5 osobami w 2019 r., z 4 osobami w 2020 r. i z 2 osobami w 2021 r. dotkniętymi tym problemem. W latach 2019-2021 GKRPA nie składała do prokuratury zawiadomień o przestępstwie przeciwko sprawcom przemocy w rodzinie.

Na potrzeby opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sułoszowa przeprowadzane były badania ankietowe z mieszkańcami Gminy Sułoszowa.

W jednym z badań ankietowani odnieśli się do styczności pośredniej lub bezpośredniej z osobami doświadczającymi lub stosującymi przemoc. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 2. Czy zna Pani/Pan przypadki przemocy w rodzinie na terenie gminy lub o nich słyszała/słyszał?

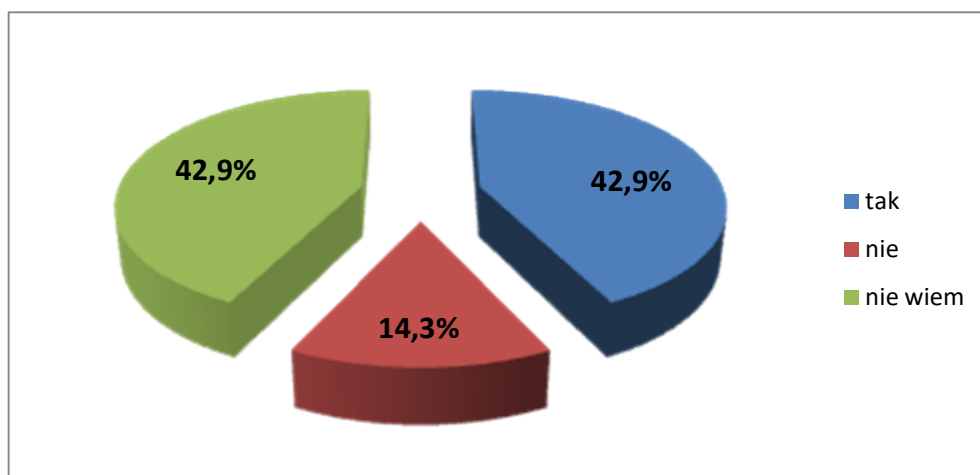

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Bardzo niepokojąco przedstawiają się wyniki odpowiedzi na to pytanie, bowiem 64,3% respondentów twierdzi, iż zna lub słyszało o przypadkach stosowania przemocy w rodzinie. Jednocześnie 35,7% ankietowanych odpowiedziało, że takich przypadków nie zna.

Oceniając ryzyko nasilania się problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy, 42,9% badanych odpowiedziało twierdząco. Według 14,3% ankietowanych takie ryzyko nie istnieje. Wysoki odsetek (42,9%) respondentów wskazał na odpowiedź „nie wiem”, co może świadczyć o braku świadomości części badanej społeczności co do zagrożenia tym zjawiskiem. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 3. Czy Pani/Pan zdaniem istnieje ryzyko nasilania się problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy?

Źródło: dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Przeciwdziałanie problemom przemocy w rodzinie umożliwiają i normują odpowiednie akty prawne, a do podstawowych w tym zakresie należy ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 31 marca 2011 r. w sprawie procedury przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie. W ujawnionych przypadkach stosowania przemocy w rodzinie lub uzasadnionego podejrzenia, że w danej rodzinie dochodzi do przemocy, wdrażana i prowadzona jest procedura „Niebieskiej Karty”. Obejmuje ona ogół czynności podejmowanych w celu zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie w gminie, a wszystkie te działania koordynuje Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Funkcjonowanie w gminie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie reguluje nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 2010 roku. Zadaniem Zespołu jest podejmowanie działań mających na celu ochronę osób doznających przemocy w rodzinie w tym realizacją procedury „Niebieskie Karty”. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, policji, oświaty, ochrony zdrowia, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacji pozarządowych. W skład Zespołu wchodzi także przedstawiciele Żandarmerii wojskowej, kuratorzy sądowi prokuratury. W skład Zespołu mogą wchodzić prokuratorzy oraz inne podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Głównym zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań wymienionych podmiotów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Głównym celem działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych przemocą.

Dane dotyczące funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w Gminie Sułoszowa prezentują tabele zamieszczone poniżej.

Tabela 3. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2019-2021

zakres danych	2019	2020	2021
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	9	9	9
liczba spotkań ZI w ciągu roku	4	3	4
liczba spotkań grup roboczych	33	22	67

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Sułoszowa.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w latach 2019-2021 liczył 9 członków. Członkowie Zespołu spotykają się raz na kwartał. W 2019 roku odbyły się 4 posiedzenia, w 2020r. z uwagi na COVID-19 i obostrzenia odbyły się 3 posiedzenia, natomiast w 2021r. były to 4 posiedzenia.

Tabela 4. Liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2019-2021

zakres danych	2019	2020	2021
liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”	7	7	13
^{w tym} liczba nowych procedur	6	6	8
^{w tym} liczba procedur prowadzonych z lat poprzednich	1	1	5

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Sułoszowa.

W roku 2019 oraz 2020 prowadzono po 7 procedur „Niebieskie Karty” w tym 1 procedura prowadzona była z roku poprzedniego. W 2021 wzrosła do 8 liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”. Łącznie prowadzono 13 procedur, w tym 5 procedur z lat wcześniejszych.

W celu rozwiązywania problemu przemocy w indywidualnych przypadkach Zespół Interdyscyplinarny tworzy Grupy robocze. Zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie członkami grupy roboczej mogą być pracownicy jednostek pomocy społecznej (np. pracownicy socjalni, psychologowie), gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji (np. dzielnicowi), oświaty (dyrektorzy, pedagodzy, wychowawcy klasowi), ochrony zdrowia (np. lekarze, pielęgniarki), kuratorzy oraz inne osoby i specjaliści z dziedziny przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Grupa robocza dokonuje wymiany posiadanych informacji na temat rodziny dotkniętej przemocą (osób dorosłych, dzieci), diagnozuje sytuację rodziny, wspólnie opracowuje plan pomocy dla rodziny dotkniętej przemocą, rozdziela między swoimi członkami poszczególne zadania, monitoruje na bieżąco

sytuację rodziny. Wszystkie czynności członków grupy roboczej są dokumentowane.

Tabela 5. Liczba działających grup roboczych w latach 2019-2021

zakres danych	2019	2020	2021
liczba prowadzonych grup roboczych	7	7	13
^{w tym} liczba utworzonych grup roboczych	6	6	8
^{w tym} liczba grup roboczych pracujących z lat poprzednich	1	1	5
liczba spotkań grup roboczych	33	22	67

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Sułoszowa.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie Zespół Interdyscyplinarny tworzył grupy robocze. W 2019 roku utworzono 6 grup roboczych. Łącznie działało 7 grup roboczych w tym jedna z roku poprzedniego. W 2020r. utworzono również 6 grup roboczych. Łącznie również działało 7 grup roboczych w tym 1 z roku poprzedniego, natomiast w 2021r. utworzono 8 grup roboczych. Łącznie działało 13 grup roboczych w tym 5 grup roboczych z lat poprzednich.

Członkowie Grup Roboczych w 2019 roku spotykali się 33 razy, w 2020 roku były to 22 spotkania, natomiast w 2021 roku było 67 spotkań.

Tabela 6. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2019-2021

zakres danych	2019	2020	2021
liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”	6	2	10
^{w tym} z powodu braku zasadności działań	4	1	1
liczba rodzin monitorowanych po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty	3	4	5

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Sułoszowa.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następuje w przypadku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań. Zespół Interdyscyplinarny w 2019 roku zakończył 6 procedur „Niebieskie Karty”, w tym 4 z powodu braku zasadności działań, w 2020 roku zakończone zostały 2 procedury, w tym 1 z powodu braku zasadności

działań, natomiast w 2021 roku zakończonych zostało 10 procedur w tym 1 z powodu braku zasadności działań. Po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” rodziny objęte zostają monitoringiem. W 2019 roku 3 rodziny zostały objęte monitoringiem, w 2020 roku były to 4 rodziny, natomiast w roku 2021 było to 5 rodzin.

Tabela 7. Sprawy sądowe prowadzone w ramach procedury „Niebieskie Karty” w latach 2019-2021

zakres danych	2019	2020	2021
liczba spraw sądowych	–	–	4
liczba skierowanych aktów oskarżenia	1	1	-
umorzonych	3	1	4

Źródło: dane pozyskane z Komisariatu Policji w Skale.

Z powyższej tabeli wynika, że w latach 2019-2020 nie były prowadzone sprawy sądowe związane z procedurą „Niebieskie Karty”, natomiast w 2021 prowadzone były 4 sprawy sądowe. W roku 2019 i 2020 skierowano po 1 akcie oskarżenia.

Osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie pomoc świadczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Wsparcia z powodu alkoholizmu udzielono 8 rodzinom (21 osobom w rodzinach) w 2019 r. i 9 rodzinom (18 osobom w rodzinach) w 2020 r. oraz 5 rodzinom (9 osób w rodzinie) w 2021r. Pomocy z powodu narkomanii w rozpatrywanym okresie nie udzielono. Wsparcie ze względu na przemoc w rodzinie przyznano 1 rodzinie (5 osób w rodzinie) w 2021 r. Ponadto wszystkie rodziny, w których prowadzone jest procedura „Niebieskie Karty” są objęte pracą socjalną.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, jak również Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w placówkach oświatowych realizowane były liczne przedsięwzięcia profilaktyczne i dydaktyczne w formie kampanii, programów, szkoleń, spektakli i pogadanek oraz konkursów, imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia, a w ramach alternatywnych form spędzania czasu wolnego zajęć sportowych. Wykorzystano także materiały edukacyjno-informacyjne (ulotki, plakaty,

broszury).

W Gminie Sułoszowa rodziny, w których występuje problem uzależnienia lub przemocy w rodzinie (obok GOPS-u, GKRPA i ZI) mogą otrzymać pomoc i wsparcie w Punkcie Konsultacyjnym. Psycholog oferuje pomoc osobom uzależnionym, współuzależnionym, osobom stosującym przemoc i osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Tabela 8. Wykaz jednostek i grup wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie, funkcjonujących na terenie gminy w 2021 r.

lp.	nazwa	adres
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Krakowska 139, 32-045 Sułoszowa
2.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	
3.	Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	
4.	Punkt Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie	
5.	Punkt Konsultacyjny	ul. Szkolna 5, 32-045 Sułoszowa

Źródło: dane Urzędu Gminy Sułoszowa.

Mieszkańcy gminy mogą też korzystać ze wsparcia oferowanego w Punkcie Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w Sułoszowej, prowadzonego przez Fundację Rozwoju Przedsiębiorczości „Consilium” na zlecenie Powiatu Krakowskiego. Dzieci, młodzież i rodzice mogą korzystać z pomocy oferowanej przez Placówkę Wsparcia Dziennego - Centrum Dzieci i Młodzieży w Sułoszowej.

Diagnoza zjawiska agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży szkolnej dokonana została na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących na terenie gminy placówkach oświatowych. Dzięki przeprowadzonym badaniom możliwe było pozyskanie informacji na temat podejmowanych działań profilaktycznych oraz wychowawczych, form pomocy świadczonym uczniom stosującym agresję i przemoc oraz rodzinom zmagającym się z problemem przemocy domowej, współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także działań, jakie należałoby podjąć, by skutecznie przeciwdziałać temu zjawisku.

Analizie poddano 4 ankiety wypełnione przez dyrektorów następujących placówek z terenu Gminy Sułoszowa: Zespół Placówek Oświatowych w Woli Kalinowskiej, Szkoła Podstawowa Nr 1 w Sułoszowej, Szkoła Podstawowa Nr 2 w Sułoszowej oraz Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wielmoży.

Diagnozowanie środowiska szkolnego i rodzinnego pod kątem występowania agresji i przemocy

Ankietowane placówki prowadzą obserwacje uczniów, ich zachowań oraz prowadzą z nimi rozmowy. Wszelkie niepokojące objawy mogą świadczyć o przejawach agresji lub przemocy, są one na bieżąco kontrolowane i weryfikowane.

Monitorowanie zachowań uczniów prowadzone jest poprzez rozmowy z rodzinami, uczniami, pomiędzy nauczycielami a także poprzez konsultacje z dzielnicowym. W szkołach prowadzone są również badanie ankietowe pod kątem występowania agresji i przemocy.

Z przeprowadzonych ankiet wynika, iż w szkołach zjawisko agresji i przemocy nie jest nasilone. Część z nich wynika z zaburzeń rozwojowych, które w konsultacjach ze szkołą są przez rodziców diagnozowane oraz udzielana jest pomoc specjalistyczna. Zdarzają się również przypadki przemocy w rodzinie, o których szkoły otrzymują informacje głównie z GOPS w Sułoszowej.

Formy pomocy oferowane uczniom stosującym agresję i przemoc oraz rodzinom zmagającym się z problemem przemocy domowej

W ramach różnych form pomocy, jakie szkoły proponują uczniom oraz rodzicom dotkniętym problemem agresji i przemocy są: opieka pedagoga szkolnego, zajęcia profilaktyczne, pedagogizacja rodziców, informowanie o bezpłatnej pomocy psychologicznej dla dzieci i osób dorosłych, rozmowy i pogadanki z wychowawcą, konsultacje indywidualne z rodzicami, działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych oraz wsparcie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Uczniowie uczestniczą w zajęciach o charakterze terapeutycznym oraz rozwijających kompetencji emocjonalno-społeczne. Uczniowie są szeroko diagnozowani, szkoły wspomagają tę diagnozę udzielając rodzicom porad, konsultacji czy wydając opinie.

Podejmowane działania profilaktyczne i wychowawcze

W ankietowanych placówkach podejmowane są różnorodne działania profilaktyczne oraz wychowawcze mające na celu przeciwdziałanie agresji i przemocy. W szkołach prowadzone

są działania profilaktyczne oraz wychowawcze z zakresu przeciwdziałania agresji i przemocy. Pedagog szkolny prowadzi zajęcia na temat agresji i przemocy oraz odpowiedzialności prawnej nieletnich, jak również pedagogizacji rodziców na temat „Jak rozpoznać, że nasze dziecko jest dręczone przez innych uczniów? I co takiej sytuacji powinien zrobić rodzic?”. Uczniowie uczestniczyli w spotkaniu profilaktycznym pn. „Myśl, działaj i rób to co kochasz”, „Poznaj prawdę, a prawda Cię uwolni”, oraz w warsztatach „Savoir Vivre”. Na bieżąco prowadzone są również lekcja wychowawcze oraz pogadanki profilaktyczne. Uczniowie podczas zajęć wychowania do życia w rodzinie oraz wiedzy o społeczeństwie poznają zasady organizacji i funkcjonowania rodziny jako podstawowej jednostki społecznej, tym samym nabywają kompetencje społeczne.

Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami

Placówki oświatowe stale podejmują współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania agresji i przemocy. Należą do nich: Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Powiatu Krakowskiego, poradnie terapeutyczne, psychologdy, poradnie specjalistyczne, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sułoszowej, Komenda Powiatowa Policji, Komisariat Policji, instytucja, stowarzyszenia i ośrodki prowadzące zajęcia profilaktyczne, Sąd Rodzinny i Nieletnich w Krakowie, kuratorzy sądowi, jak również Centrum Wspierania Rodzin przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krakowie.

Działania, jakie należy podjąć aby skuteczniej przeciwdziałać agresji i przemocy w środowisku lokalnym

Przedstawiciele ankietowanych placówek wskazali, że dla skutecznego przeciwdziałania agresji i przemocy należy kontynuować działania profilaktyczne oraz wychowawcze z w/wym. zakresu poprzez edukację uczniów, nauczycieli oraz rodziców, organizowanie różnego rodzaju konsultacji, warsztatów, pogadank. Należy również poszerzyć działalność profilaktyczną, nie tylko na terenie szkół ale wśród społeczeństwa.

4. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT opiera się na wspólnym usystematyzowaniu posiadanych informacji z danego obszaru poprzez przyporządkowanie ich do jednej z czterech grup: mocne strony (wszystko to co stanowi atut, zaletę), słabe strony (wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę), szanse (wszystko to co stwarza szansę korzystnej zmiany) i zagrożenia (wszystko to co stwarza niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej).

Mocne strony	Słabe strony
1. Gotowość do współpracy między instytucjonalnej. 2. Dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych. 3. Inicjowanie akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problem przemocy w rodzinie. 4. Stosowanie procedury "Niebieskie Karty". 5. Zapewnienie pomocy i wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie na terenie gminy. 6. Sprawienie działający Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. 7. Działający Punkt Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie. 8. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Rozwiązywania Problemów Narkomanii. 9. Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sułszowa na lata 2021-2027.	1. Alkoholizm wśród mieszkańców – społeczne przyzwolenie na spożycie alkoholu. 2. Niewystarczające fundusze na profilaktykę dla instytucji. 3. Brak narzędzi do egzekwowania od osób stosujących przemoc uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych. 4. Małe zainteresowanie programami korekcyjno-edukacyjnymi oferowanymi dla osób stosujących przemoc w rodzinie. 5. Niewystarczająca liczba szkoleń dla poszczególnych grup zawodowych w zakresie diagnozowania zjawiska przemocy w rodzinie oraz postępowania z ofiarą i sprawcą przemocy w rodzinie a także szkoleń interdyscyplinarnych.
Szanse	Zagrożenia
1. Wzrost świadomości społecznej dotyczącej problem uzależnienia i współuzależnienia. 2. Kampanie i programy informacyjno-edukacyjne wpływające na wzrost świadomości społecznej na temat przemocy oraz możliwości uzyskania wsparcia. 3. Zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy	1. Brak narzędzi do egzekwowania działań w stosunku do sprawców przemocy domowej, poczucie bezkarności przez osoby stosujące przemoc. 2. Niechęć do współpracy ze strony zarówno osób stosujących przemoc jak i doznających przemocy. 3. Bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów.

rodzinom zagrożonym przemocą. 4. Wzrost zaangażowania służb powołanych do pracy na rzecz rodziny w określonym kierunku – walki ze zjawiskiem przemocy. 5. Stale kształcąca się kadra służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 6. Możliwość pozyskania środków finansowych na podejmowanie działań.	4. Istniejące w społeczeństwie przekonania i stereotypy dotyczące przemocy, przyzwolenie społeczne na stosowanie przemocy domowej. 5. Brak zaufanie do instytucji. 6. Rozluźnienie więzi rodzinnych i społecznych oraz rozpad rodzin. 7. Wzrost przemocy w komunikacji społecznej oraz mediach. 8. Wzrost zachowań patologicznych wśród dzieci i młodzieży. 9. Bierność świadków przemocy w rodzinie.

5. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

- Urząd Gminy Sułoszowa
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sułoszowej
- Punkt Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Rozwiązywania Problemów Narkomanii
- Punkt Konsultacyjny
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sułoszowej
- Szkoły i Przedszkola z tereny Gminy Sułoszowa
- Centrum Dzieci i Młodzieży w Sułoszowej
- Centrum Kultury w Sułoszowej
- Klub Senior+ w Sułoszowej
- Stowarzyszenie Klub Seniora „Pod Maczugą”
- Komisariat Policji w Skale
- Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krakowie
- Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Powiatu Krakowskiego – Filia w Skale
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Krakowie

6. ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Sułoszowa na lata 2022-2027 skierowany jest do całej społeczności Gminy Sułoszowa, w tym:

1. ofiar przemocy w rodzinie, w tym:
  - a) dzieci
  - b) współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych;
  - c) osób starszych;
  - d) osób niepełnosprawnych;
2. osób stosujących przemoc w rodzinie;
3. świadków przemocy w rodzinie;
4. przedstawicieli instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy;
5. społeczności lokalnej.

7. CELE I DZIAŁANIA PROGRAMU

Cel główny:

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Sułoszowa na lata 2022-2027 jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Sułoszowa.

Cele szczegółowe wraz z działaniami:

Cel 1. Skoordynowanie działań diagnostycznych, profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizatorzy / Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji
1.	Gromadzenie i analiza informacji dotyczących występowania zjawiska przemocy oraz badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą	1. Sporządzenie statystyki określającej wielkość zjawiska przemocy w Gminie Sułoszowa. 2. Cykliczny monitoring zjawiska przemocy w środowisku lokalnym.	- GOPS w Sułoszowej - Zespół Interdyscyplinarny - placówki oświatowe z terenu Gminy Sułoszowa - Policja	2022-2027	- Liczba spotkań ZI, - liczba wszczętych procedur NK, - Liczba powołanych grup roboczych, - liczba zakończonych procedur NK
2.	Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości oraz form pomocy. Przygotowywanie oraz rozpowszechnianie materiałów o charakterze informacyjno-edukacyjnym	1. Organizowanie działań edukacyjno-informacyjnych wśród mieszkańców Gminy poprzez prowadzenie lokalnych kampanii społecznych poświęconych problemowi przemocy w rodzinie	- GOPS w Sułoszowej - Zespół Interdyscyplinarny - placówki oświatowe działające na terenie gminy Sułoszowa - Policja	2022-2027	- liczba lokalnych kampanii społecznych - liczba opracowanych oraz upowszechnionych materiałów informacyjnych

Cel 2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizatorzy / Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji
1.	Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego osobom dotkniętym przemocą	1. Zapewnienie bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą poprzez współpracę z podmiotami zapewniającymi schronienie osobom doświadczającym przemocy 2. Funkcjonowanie ZI i GR 3. Upowszechnianie baz danych infrastruktury instytucji rządowych i samorządowych a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.	- GOPS w Sułoszowej - Zespół Interdyscyplinarny - Policja - Służba zdrowia - OIK	2022-2027	- Liczba sprawców przemocy odizolowanych od ofiar. Liczba osób skierowanych do OIK itp. - Liczba spotkań ZI i GR - liczba upowszechnionych baz danych
2.	Zapewnienie wsparcia osobom dotkniętym bądź zagrożonym przemocą w rodzinie pomocy, wsparcia, konsultacji specjalistycznej w formie darmowego poradnictwa psychologicznego,	1. Realizacja poradnictwa psychologicznego i prawnego. 2. Udzielania pomocy, wsparcia wynikającego z ustawy o pomocy społecznej.	- GOPS w Sułoszowej - Zespół Interdyscyplinarny - GKRPA - Policja	2022-2027	- liczba udzielonych porad - liczba osób objętych wsparciem

	prawnego oraz socjalnego.				
3.	Realizacja pomocy psychologicznej dla dzieci i młodzieży – ofiar i świadków przemocy w rodzinie.	1. Udzielanie wsparcia psychologicznego dla dzieci dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.	- GOPS w Sułoszowej - Zespół Interdyscyplinarny	2022-2027	- liczba dzieci objętych wsparciem - liczba udzielonych porad

Cel 3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizatorzy / Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji
1.	Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.	1. Motywowanie osób stosujących przemoc w rodzinie do zmiany zachowań oraz do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych. 2. Kierowanie osób uzależnionych do udziału w terapii. 3. Udzielanie pomocy i wsparcia wynikającego z ustawy o pomocy społecznej	- GOPS w Sułoszowej - Zespół Interdyscyplinarny - Policja - GKRPA - Służba zdrowia - PCPR	2022-2027	- liczba spotkań - liczba uczestników
2.	Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc w rodzinie w programach terapeutycznych	1. Podejmowanie współpracy z instytucjami działającymi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 2. Badanie skuteczności oddziaływania programów terapeutycznych na osoby stosujące przemoc.	- GOPS w Sułoszowej - Zespół Interdyscyplinarny - GKRPA - Policja - PCPR	2022-2027	- liczba uczestników - liczba zakończonych NK

Cel 4. Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizatorzy / Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji
1.	Wzmacnianie kompetencji zawodowych pracowników, służb oraz instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	1. Organizowanie szkoleń dla grup zawodowych podejmujących działania na rzecz osób dotkniętych problemem przemocy	- GOPS w Sułoszowej - Zespół Interdyscyplinarny - Policja - GKRPA - Służba zdrowia - placówki oświatowe z terenu Gminy Sułoszowa - Kuratorskie Służby Sądowe	2022-2027	- liczba przeprowadzonych szkoleń - liczba osób biorących udział w szkoleniach
2.	Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy oraz z osobami stosującymi przemoc. Przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu.	1. Uczestnictwo w spotkaniach ze specjalistą w dziedzinie przeciwdziałania przemocy np. superwizorem, psychologiem.	- GOPS w Sułoszowej - Zespół Interdyscyplinarny - GKRPA - Policja	2022-2027	- liczba uczestników - liczba spotkań
3.	Zacieśnienie współpracy instytucjonalnej	1. Zintegrowane działania w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Sułoszowa poprzez wypracowanie procedur aktywnej oraz stałej współpracy Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania	- GOPS w Sułoszowej - Komisariat Policji w Skale - UG w Sułoszowej - GKRPA w Sułoszowej - Kuratorskie Służby Sądowe - SPZOZ w Sułoszowej - Placówki Oświatowe z terenu Gminy	2022-2027	- liczba spotkań

		Problemów Alkoholowych, Sądu Rejonowego, kuratorów sądowych, Palcówek Oświatowych, służby zdrowia oraz organizacji pozarządowych	Sułoszowa - organizacje pozarządowe		

8. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Program będzie miał charakter interdyscyplinarny i realizowany będzie przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i ograniczenia przemocy w rodzinie.

Realizacja Programu będzie systematycznie monitorowana, monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Monitorowanie Programu będzie prowadzone przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wraz z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sułoszowej na podstawie zebranych informacji przekazanych przez jednostki uczestniczące w realizacji Programu.

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie corocznie na podstawie zebranych informacji przez jednostki uczestniczące w realizacji Programu. Potwierdzeniem osiągnięcia wskaźników realizacji działań, będzie coroczne sprawozdanie zawierające wnioski i rekomendacje dotyczące funkcjonowania Programu. Ewaluacja Programu będzie odbywać się na bieżąco, równoległe trwać będzie proces jego monitorowania. Każdego roku do 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sułoszowej przedkładać będzie Radzie Gminy w Sułoszowej sprawozdanie z realizacji Programu. Monitoring i ewaluacja będą przeprowadzane zgodnie z założonymi w Programie celami, zadaniami i działaniami na podstawie realizacji wskaźników.

9. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2027 przyczyni się do:

- zwiększenia wiedzy oraz świadomości społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz radzenia sobie z tym problemem
- zwiększenia społecznej wrażliwości na problematykę dotyczącą przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- zmiany postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie
- zmniejszenia liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie
- poszerzenia dostępności i skuteczności pomocy dla osób doświadczających przemocy
- udzielania profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, ochrony ofiar przemocy poprzez wsparcie psychologiczne, usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą
- systematycznej edukacji środowiska lokalnego na temat zjawiska przemocy w rodzinie poprzez rozpowszechnianie ulotek, plakatów, broszur, a także zamieszczanie informacji na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sułoszowej
- usprawnienia działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

10. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2027 będą:

- środki z budżetu Gminy Sułoszowa,
- pozyskana środki (granty),
- dotacje z budżetu Państwa.

RAMY FINANSOWE

W celu realizacji działań ujętych w Programie niezbędne jest wydatkowanie środków na koszty administracyjne, szkolenia członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych, innych instytucji i służb zajmujących się przemocą w rodzinie, zakup materiałów edukacyjnych (np. plakaty, ulotki), zatrudnienie osób udzielających poradnictwa specjalistycznego oraz prelekcji.

Średnioroczne wydatki kalkuluje się na poziomie 25 000,00 zł.

11. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Zjawisko przemocy w rodzinie jest głównym problemem przestrzegania praw człowieka. Jest zjawiskiem, którego zasięg jest znacznie większy, niż odnotowują to przeprowadzone badania i statystyki. Analizując lata wcześniejsze wynika, że najczęstszym powodem konfliktów w rodzinie to nadużywanie alkoholu, brak pieniędzy, bezrobocie, nie wypełnianie obowiązków domowych, trudności wychowawcze, złe stosunki małżeńskie, rodzinne czy sąsiedzkie. Zdarza się, że z pozoru błacha awantura przeradza się w przemoc domową. Nadal wiele osób doznających przemocy zaprzecza istnieniu problemu w ich środowisku. Wynika to z wielu aspektów: wstyd, bezradność, nieufność, obawy o własne zdrowie i życie oraz brak gotowości do zmiany dotychczasowego trybu życia.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem życia człowieka, kształtującym jego osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Istotną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości, zrozumienia i obustronnym poszanowaniu. W przypadku zaburzonego funkcjonowania rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Przemoc w rodzinie nadal stanowi zagrożenie dla poprawnego funkcjonowania rodziny. Specyfika tego zjawiska wymaga interdyscyplinarnego podejścia, współpracy pomiędzy instytucjami i podejmowania działań w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Niniejszy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Sułoszowa na lata 2022-2027 pozwoli na systematyczne dążenie do osiągnięcia celów w nim zawartych, ukierunkowanych na zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Sułoszowa. Realizacja zadań umożliwi zwiększenie sprawności systemu i ochrony osób doznających przemocy w rodzinie i rozszerzenia współpracy instytucjonalnej i społecznej. Program ma na celu zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc. Jego efektywność uzależniona będzie od ścisłej współpracy instytucjonalnej i społecznej. Skoordynowany system przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest szansą na ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie.

Spis wykresów:

Wykres 1. Liczba mieszkańców Gminy Sułoszowa z podziałem na poszczególne miejscowości	- 6
Wykres 2. Czy zna Pani/Pan przypadki przemocy w rodzinie na terenie gminy lub o nich słyszała/słyszał ?	- 8
Wykres 3. Czy Pani/Pana zdaniem istnieje ryzyko nasilenia się problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy?	- 8

Spis tabel:

Tabela 1. Liczba wniosków skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	- 7
Tabela 2. Działania podjęte w gminie przez GKRPA w latach 2019-2021 w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie	- 7
Tabela 3. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2019-2021	- 10
Tabela 4. Liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2019-2021	- 10
Tabela 5. Liczba działających grup roboczych w latach 2019-2021	- 11
Tabela 6. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2019-2021	- 11
Tabela 7. Sprawy sądowe prowadzone w ramach procedury „Niebieskie Karty” w latach 2019-2021	- 12
Tabela 8. Wykaz jednostek i grup wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie, funkcjonujących na terenie gminy w 2021r.	- 13